

Kas arst peab usaldama patsienti?

Kai Sukles

Ida-Tallinna Keskhaigla

Mis on usaldus?

Usaldus- see on veendumus, et kedagi või midagi võib usaldada ,et keegi või miski ei peta ootusi ega valmista pettumust.

Kui patsient pöördub arsti poole, siis sisaldub selles abi saamise lootus, usaldus. Ja usaldus on kahepoolne

Arst ja patsient koos liiguvad oma ühise eesmärgi poole. Ainult koos, teineteist usaldades on võimalik liikumine ühes suunas.

Vaatame ajalukku:

Arsti-patsiendi suhe on aastatuhandeid tuginenud kõlblusele s.o. moraalile aga võib ka öelda, et eetikale. Tuhandeid aastaid tagasi , mil puudus tõendus põhine meditsiin ega eksisteerinud ravijuhiseid, oli arsti-patsiendi suhetes määravaks usaldus, mõistmine. Mida sai arst usaldada- oma kogemusi ja patsienti.

Hiljem on aastaid arsti-patsiendi suhe arvatud olema avameelne kohtumine meditsiinieksperdi ja inimese vahel, ke sotsib abi.

Viimasel kümnendil, kui on toimunud muutused tervishoiusüsteemis ning sotsiaalses kliimas, on toimunud nihe ka arsti-patsiendi suhtes.Saab esile tuua 2 põhilist muutust:

1. Suurem vajadus efektiivse kommunikatsiooni järele arsti ja patsiendi vahel.
2. vajadus patsiendi autonoomia ja meditsiinilise otsuse tegemisel osalemise järele.

Arsti-patsiendi suhtesse ilmunud uued mõisted-partnerlus, informeeritud nõusolek. Kas arst on teenindaja ja patsient klient? Ei.

Patsient on osaline raviprotsessis, ka tal on vaja panustada. Ei piisa arsti poolt ordineeritud ravist, kui patsient ei suuda muuta oma elustiili ja kui ta ei tahagi seda.

Patsiendi-keskne mudel paneb patsiendile suurema vastutuse oma tervise eest ja kokkuvõttes annab ka parema ravitulemuse.

Kuidas tekib ja areneb arsti usaldus patsiendi vastu?

Usalduse tekkeks on vaja aega. Vaevalt saame me öelda juba esimesel kohtumisel, et usaldame patsienti. Vist mitte. Usaldus areneb korduvate kontaktidega, areneb ajaga.

Kas patsiendile on oluline, et arst teda usaldab?

Kas on arsti poolt tingimusteta usaldus või peab ikka kontrollima?

Kes meist ei teaks väljendit „usalda, aga kontrolli“.

Kas ja kuidas peaks arst andma patsiendile teada, et ta teda usaldab. Kas usaldusest peab üldse rääkima?

Niisiis, on olemas patsient, mitte tellija ega klient. Ja on olemas arst, mitte teenindaja.

Ja nende kahe inimese vahel on tugev side-usaldus. Usaldus on arsti-patsiendi suhte nurgakivi.

Arstil on teadmised, mida ta jagab patsiendiga. Ja patsient teeb arsti nõuannete järgi kõik selleks, et saada terveks. Neil on ühine eesmärk.

Niisiis - kas arst peab usaldama patsienti?

Minu kindel vastus on: **jah**.